



Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Anselmi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

VITA S. ANTHELMI EX PRIMAE
*Carthusia praefecto Episcopi Bellicensis. ex ea, qua
 est apud Surium. Vixit temporibus Alexandri tertij
 Rom. Pont. circa annum Domini 1180.*

26. Iunij.
 Celsa magnaq; progenie claris in mundo pa-
 rentibus tali prole beatis, patre Arduino ex
 Allobrogum castello Siguino, matre nobi-
 lissimis suae patriae hominibus orta, beatus Anthel-
 mus progenitus est: cui ea, à teneris vnguiculis, cu-
 ra praecipue in pectore vixit, quomodo perfectam
 Deo seruitutem, carnali nobilitate potthabita, ex-
 hiberet. Itaque cum magna parentum voluntate li-
 teris adhibitus non mediocres in arrium maxima-
 rum disciplinis fecisset progressus, egregia indole
 vir, parum caute tanta gratiarum vltus affluentia,
 paulatim arridentis saeculi huius blandimentis alli-
 ci coepit: adeo vt rebus omnibus ad votum mirifi-
 ce affluentibus tandem abreptus sit: ac feuerioris
 disciplinae oblitus in Gebennensem & Bellicensem
 ecclesias magnis opibus & honoribus auctus con-
 cesserit. In Gebennensi enim Ecclesia Praepositus &
 Secretarius; in Bellicensi vero Secretarius creatus
 est: quas ille dignitates in ijs Ecclesijs praecipuas
 magna cum laude ac nominis sui gloria admini-
 strabat.

Mundus illi
 blanditur.

Et si autem vanis & caducis rebus esset impli-
 catus, arcamen ab omni flagitio & sordibus in-
 primis auariciae alienus erat: & sacra omnia
 sacrorumque antistites praecipue religiosos viros
 perpetuo naturae instinctu colebat: eorumque ser-
 monibus ac familiaritate plurimum gaudebat. Itaque
 cum adolescentiae flore in magna mundi vani-
 tate consumpto, diuina bonitas in rectum salutis
 iter

Frequenter
visitat reli-
giosos.

iter eum reuocare vellet, coepit religiosorum hos-
minum & imprimis Carthusiensium loca inuisere,
vitamque eorum non tamen tam conuersionis de-
syderio, quam animi quadam curiositate diligen-
ter explorare. Interim cum suauitate ac dulcedine
eorum paulatim afficeretur, fratres illos frequen-
tius adijt eorumque domicilia & cetera omnia di-
ligentius perlustrans sermones etiam de rebus di-
uinis instituebat. Tum vero fratres, qui ad illum vs-
que diem, vanitati eius non nihil indulserant, vt sen-
tere eius animum emollicum, tempus nasti oppor-
tunum, de contemptu mundi sermones repetunt,
horrantur & exigua pro magnis, pauca pro multis,
falsa pro veris, pro sempiternis fluxa & caduca, co-
temnere ne dubitet. Quid multa? Diuini timoris
spiritu correptus, consilij & fortitudinis spiritu
confirmatus, omnibus quae mundi sunt protinus ex
animo abdicatis, totum se diuino cultui & seruitu-
ti addixit: & in Carthusia, quam Portarum vocant,
monastico eius Ordinis habitu hilariter suscepto,
Christianae militiae nomen dedit.

Fit Carthu-
sianus omni-
bus relictis.

Mittitur in
primariam
Carthusiam

Cum autem eo tempore primaria Carthusia exi-
guo esset Christianorum militum praesidio muni-
ta, Anselmus ex Portarum Carthusia eod destina-
tus fuit, vt suae virtutis exemplo tyrones in vasta il-
la eremo & horrore loci confirmaret excitaretque:
quod sane adeo egregie viriliterque praestitit vt pro-
fus esset nemo qui arduam virtutis eius semitam
ingredi posset. Tanta illi in precibus & meditatio-
nibus erat lachrymarum copia vt continui quidam
rituuli intimo pietatis affectu expressi ab eius ocu-
lis manare viderentur. Et quidem sub ipsa solenni
quotidianarum precum persolutione non raro cor-
rentes quidam ex oculis prorumpabant, tantavi, vt
nullo

Gratia lach-
rymarum.

nullo modo eos cohibere possit. In suorum verò & alienorum peccatorum commemoratione creberrimis virgarum ictibus dorsum lateraque cædebat, plagasq; plagis cumulando nunquam carnem suam livoris expertem aut cutem integram manere patiebatur.

Disciplinæ eius.

Cùm his autem alijsque maioribus pietatis studijs strenuè se Dei servus exerceret, fuit ad Procuratoris officium evocatus quod summa cum laude ac præcipua quadam charitate administrabat. Pauperibus enim & egenis pro insita sibi humanitate, non modo larga manu subveniebat, cibo potuq; recreabat, vestimenta nudis præbebat, sed etiam se ipsum magno charitatis affectu totum impendebat. Inde omnibus admodùm charus effectus Guidoni Carthusiæ Priori eximia virtute & prudentia viro vitæ munere sanctissimè perfuncto successit & locum illum multis virtutibus sempiterna memoria dignis adornavit. Parum namq; esse statuebat fratres diuino spiritu illustratos in officio continere, ipsique paterna cura ac providentia subuenire, sed aliorum etiam salutem constituendam sedulo inuigilabat. Nam præter orationes quas multis cum lacrymis sine intermissione pro totius Ecclesiæ necessitatibus fundebat, non paucos ex medijs mundi vanitatibus & profunda peccatorum caligine extraxit. Aduentantes enim, quos non raro ea domus habet, hospites magna benevolentia significatione excipiebat, eosque mira verborum lenitate ad frequentem flagitiorum confessionem vitæque emendationem inuitabat. Fratrem quoque suum ex medio honorum decursu & certissimo æternæ vitæ periculo ad rectum salutis iter perduxit: Patientem quoque foelicem non tam verbis quàm clarissimè

Fuit Procurator.

Creatur magnæ Carthusiæ Prior.

Multos ad Deum convertit.

et cetera.

rissi.

rissimis virtutum exemplis adeo permouit, vt, tribus filijs magna virtute viris, praeuocibus, ipse quoque contempto cum suis vanitatibus & mortiferis illecebris mundo Saluatorem sequutus sit. Et sane hoc vel praeipuum in tantis ornamentis ac beneficijs, quae in eum Deus plena manu congersit, duendum est, quod corpore in solitudine constitutus, non vni tantum sibi vacauerit, sed communis salutis cupidissimus multos Deo adiuuante ex barathro perditionis ad veram salutis viam & verbo & exemplo pertraxerit. Omnia enim pietatis suae exercitia cum aliorum fructu & vtilitate volebat esse coniuncta. Et quanquam non raro homines quidam salutis suae plane immemores, quos praecipis in omnem licentiam natura cupiditasque corruerat cum indignatione recederent, & horrendas etiam in eum minas iactarent, non tamen propterea aduentantes excludebat, vel salutis documenta subtrahebat: sed eadem animi modestia, eadem benignitate, probos pariter ac improbos admittebat: & singulis cum per se tum per alios ad eam rem maxime idoneos singulis salutaria animae medicamenta administrabat. Porro fratribus suis nihil, quod vel ad animae vel ad corporis cum necessitatem tum vtilitatem quoquo modo faciebat, deesse pariebat: ne qua occasione ab assidua diuinarum rerum contemplatione deflecterent.

Fius sollicitudo & diligentia in peccatoribus conuertendis.

Abdicat se Prioratu.

Et quidem cum tot tantisque virtutum ornamentis esset decoratus religiosae quietis vitaeque privatae avidissimus summa fratrum voluntate Prioratu se abdicauit & Carthusiae gubernacula alij tradidit: non ita tamen, vt spiritum illum solitudinis vni sibi consecraret, sed tum vel maxime ab omni terrenarum rerum occupatione expeditus Christianae

pieta.

pieta
vita
turna
thusa
lo mo
Anthe
do a
regend
gentem
nona c
distribu
boranti
At cu
potissim
tius se di
Prioris
perq; co
gra Car
secreta
virorum
sim sane
gaudio r
quibus e
fuit arde
de studi
Alexandi
praeceffi
dzmone
auctorita
ne ecclesi
thufiensis
tali Eccles
rosque, vt
na impulsi

pietatis ac religionis studium propagabat. Sed ea Anthelmus
vite tranquillitas non potuit viro sancto esse diu. Anthelmus
praeficitur
Carthusia
Portatum.
turna: nam paulò post Bernardus Portarum Car-
thusia Prior vigiliam suam illi tradidit quam nul-
lo modo vir sanctus subterfugere potuit. Itaque
Anthelmus quanquam inuitus ne tamen minus di-
cto audiens videretur esse, se ad illam Carthusiam
regendam diligentissimè retulit. Ac primum in-
gentem frumenti vim, quam ibidem in magna an-
nonæ caritate congestam inueniebat, pauperibus
distribuit: & alijs item rerum omnium inopia la-
borantibus pecunijs subuenit.

At cum vir Dei multis occupatus, ab illis, quibus
potissimum inhiabat, spiritalibus studijs & exerci-
tijs se distineri videret, vix biennij euolutò spatio, Iterum se ab
dicat Prio-
ratu.
Prioris se officio rursus abdicans ad turissimū sem-
perq; concupitum quietis ac silentij portum in ma-
gna Carthusia se recepit. Et si autem solitudinis ac
secreti amantiissimus esset, crebrò tamen magnorū
virorum grata visitatione recreabatur, & illi vicis-
sim sanctis eius colloquijs refecti magno delibuti
gaudio recedebant. Inter alias verò eius virtutes
quibus erat egregiè instructus nequaquam infima
fuit ardentissimū Catholicæ vnitatis conseruan-
dæ studium. Cum enim Romanæ curiæ Episcopi Carthusia-
norum stu-
dium eiga-
verum Prio-
ticiem.
Alexandrum Apostolicæ sedi Canonica electione
praefecissent, & Octavianus ambitione cæcus malo
dumone impellente sedem inuasisset, & gratia atq;
auctoritate illustris familiæ fretus vniuersam pæ-
rte ecclesiam suis partibus adiunxisset, Ordo Car-
thusiensis, auctore Anthelmo, primus in Occiden-
tali Ecclesia Alexandro obedientiam obtulit cæte-
rosque, vt eandem præstarent & exemplo & doctri-
na impulit confirmavitque.

Non

Anthelmus
eligitur Bel-
licensis Epi-
scopus.

Non multò post accidit Bellicensem Ecclesiam suo orbari pastore, cui protinus Anthelmus è Jacebris eremi extrastus succedere compulsus est. Nitebatur ille quidem fuga illù honoris gradum declinare, nullumq; non mouebat lapidem, vt reliquum vitæ tempus in silentio & solitudine exigere posset sed, Alexander Pontifex Maximus diu multumque reluctansem & summis infimisq; precibus deprecantem tanto maiore honore dignum existimabat: quo ille se magis deprimebat eoq; indignum reputabat.

Episcopus
factus vt se-
gesserit.

Igitur manibus ipsius Pontificis consecratus animarum curam suscepit, seseque non minus strenuè quam prudenter ad opus Euangelij comparauit. Et primò quidem totis viribus obscuratam pietatis ac religionis faciem multis vtracibus ac documentis illustrauit: & summa contentione profligatos clericorum mores seu eriore disciplina astrinxit. Nã qui infami foeminarum cõtubernio dignitatis suæ immemores vivebant suis prouentibus & officio priuare non verebatur: ita tamen vt eosdem foueret, tuendosque susciperet ne qua ab alijs ignominia læderentur. In pauperes verò & inopes incredibili fuit benignitate & misericordia. Profectò in eorum subleuanda inopia nemo sollicitior fuit. Omnia enim quæ possidebat pauperum esse patrimonium asserbat. Itaque præter tenuem victum nihil sibi reseruabat, sed in pauperes erogabat. Susceperat duas in primis cõgregationes singulari quodam studio tuendas fouendasque: Ex quibus vna viduarum & virginum, quæ sexum imbecillum cum ipso mundo virili animo vicerant: Altera leprosoꝝ quibus omnia quæ ad victum vestitumq; necessaria erant liberaliter præbebat.

Eo anno quò ab hac vita decessit, magna annonæ caritas magna fame & miseranda valde calamitate homines opprimebat: quo tempore vir sanctus innumerabilem pauperum multitudinem suis foebat beneficijs: prorsus ut cuncti miraculū agnoscerent, quo Deus frumentum eius multiplicarar. Præfixerat autem vir sanctus certū diem; ad quem usq; eorum inopiæ benignè subueniret neq; pateretur, ut cum graui paupertatis malo cōfisterentur. Illo verò die aduentante subito acuta febre correptus in morbum incidit, quo paulatim confectus sexto Kalendas Iulij anno ætatis suæ amplius sexagesimo inter suorum lachrymas & amplexus beati Deo spiritum tradidit.

Moritur vis
Sanctus.

Sacrum eius corpus fuit in Bellicensi Ecclesia honorificè tumulatum, vbi innumèris coruscans miraculis, quanta in calis gloria eius anima fructur, clarissimè testatur. Certè inter alia hoc vnum constat puerum quendam vitā sanctum ad sepulchrum eius ad vitam reuocatū esse. Porro quidam adolescens haud infimæ nobilitatis cum die quodam venerabile viri sancti sepulchrum transiret, cerneretque homines morbosos & malè affectos opem eius implorare illorum fidem stultitiæ tribuens ibat cachinnans. Et ecce subito intolerabili febris ardore correptus spem vitæ abijcere cogebatur. Tum verò poenitudine ductus peccatum suum agnoscere, & sociorum manibus ad sepulchrum perductus cum lachrymis & crebro singultu veniam petere, vota nuncupare, nihilq; non facere ut amissam sanitatem recuperaret. Tandem verò precibus viri sancti manifesto miraculo liberatus didicit quanto vir sanctus honore ac veneratione dignus esset.

Vita sancti
ad sepulchrum eius
reuiuiscit.

Nnn

MAR-